

Jaarverslag 2018

Stichting Podium de Vorstin
Hilversum

INHOUDSOPGAVE

Pagina

1	Bestuursverslag over 2018	1
---	---------------------------	---

JAARREKENING

2	Balans per 31 december 2018	21
3	Winst-en-verliesrekening over 2018	22
4	Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling	23
5	Toelichting op de balans per 31 december 2018	26
6	Toelichting op de staat van baten en lasten over 2018	31

OVERIGE GEGEVENS

1. Bestuursverslag 2018

Inleiding

2018 was het jaar waarin de Vorstin zichzelf met hernieuwd elan op de kaart heeft gezet. De Vorstin schrijft bij het afsluiten van het boekjaar een recordaantal bezoekers en een positief bedrijfsresultaat.

Verbeterprocessen ten aanzien van de bedrijfsvoering en programmering zijn gericht ingezet met het doel deze blijvend te versterken. Ten aanzien van de interne beheersing is de Vorstin het afgelopen jaar meer in controle gekomen.

Er is succesvol een nieuwe inhoudelijke koers ingezet die neerkomt op een aanscherping van het artistieke profiel en het bewerkstelligen van lokale verankering door het aangaan van duurzame samenwerkingen met zowel culturele als maatschappelijke partijen in de stad. De Vorstin verdiept hiermee haar culturele waarde en verbreedt hiermee haar maatschappelijke betekenis.

Dat heeft in- en extern een sterke en positieve impuls gegeven aan de uitvoering van de publieke taak van de Vorstin. Tegelijkertijd komen daardoor ook weer nieuwe vragen naar voren waaraan het bestuur, de directeur en het team gezamenlijk in 2019 extra aandacht zullen besteden.

Zo vraagt het succes van de programmering veel van personeel en organisatie. De Vorstin zal zich in 2019 daarom concentreren op het versterken van expertise en vaardigheden van het personeel en het nog beter kanaliseren van de werklust. Verder zijn wij gestuit op een nog niet ontgonnen potentieel met betrekking tot publiek, sponsoring en gebouw. Het vergt nader onderzoek om dit verdeckte potentieel daadwerkelijk te kunnen benutten. Wij zullen daarom, waar mogelijk in samenwerking met andere culturele instellingen in Hilversum, inzetten op het financieren en uitvoeren van marktonderzoek.

Het transformatieproces dat eind 2017 in gang is gezet, is nog in volle gang maar we kunnen eind 2018 constateren dat de Vorstin, eerder dan voorzien, van toegevoegde waarde is op cultureel, economisch, maatschappelijk en sociaal gebied en weer een gezichtsbepalende rol van betekenis heeft ingenomen in het culturele Hilversumse leven.

1.1. Programmering

1.1.1. Concert- en danceprogrammering

De Vorstin is in 2018 op alle niveau's zichtbaarder geworden. Nog nooit bezochten zo veel mensen onze concerten, de banden met promotors en agents werden nauwer en nieuwe relaties met partijen in de stad zijn aangegaan. Door een duidelijker artistieke profiel en de geïntensiveerde relaties met promotors en agents haalden we dit jaar meer grote internationale acts zoals Colin Blunstone, Gino Vannelli, George Clinton & Parliament, Christopher Cross, Steve Harley & Cockney Rebel, The Animals en The Yellowjackets naar Hilversum. En ook de grote nationale acts zoals De Dijk, Waylon, Nielson, Davina Michelle en Kovacs stonden op het podium van de grote zaal. Verhoudingsgewijs is het aantal grote concerten in de grote zaal ten opzichte van de kleinere producties toegenomen. Omdat de marges op bij dit soort concerten gunstiger zijn heeft dit bijgedragen aan de positieve ontwikkeling van het exploitatieresultaat.

In de kleine zaal wordt opkomend nationaal en lokaal talent geprogrammeerd. Verschillende subgenres komen aan bod. De producties in de kleine zaal worden, wanneer de voorwaarden het toelaten, ondersteund door het Fonds Podium Kunsten binnen de regeling "Kernpodium C". Ook hier profiteerden we in 2018 van verbeterde relaties met promotors en agents en verbindingen met lokale partijen om tot een artistiek rijkere programmering te komen. Het artistieke profiel van de programmering werd ook hier geleidelijk opgebouwd op basis van draagvlak in de stad, passend bij de doelgroepen die de Vorstin wil bereiken. Een uitgebreid overzicht van de concerten in 2018 is in bijlage 1 opgenomen.

De spreiding van het aanbod van acts over het jaar is verre van gelijkmatig. Ook in 2018 zien we de eerder ingezette trend van een grote concentratie aanbod in de laatste maanden van het jaar continueren. Tijdens de zomermaanden ligt het aanbod bijna geheel stil in verband met het festivalseizoen. Dit heeft als gevolg dat meer dan 42% van de totale omzet wordt gerealiseerd in het laatste kwartaal van het jaar en de druk op de organisatie in die maanden onevenredig groot is.

Landelijk zien we in 2018 het bezoekersanimo bij clubavonden voor jongeren teruglopen. Ook in Hilversum zien we dat de publieksopbouw bij de dance-producties van onze Nachtvorst avonden moeizaam op gang komt. Binnen de urban scene leggen steeds meer Nederlandse hiphop artiesten zich echter toe op het live optreden met een band. Hier ligt een kans voor de Vorstin, als poppodium, om de komende jaren een jonge doelgroep aan zich te binden.

1.1.2. Verhuur en Events

Met het implementeren en uitdragen van de nieuwe inhoudelijke koers voor de Vorstin is ook voor de afdeling Verhuringen en Events het profiel veranderd. Doordat de focus zich op een duidelijker inhoudelijk profiel richt en partijen uit de stad betrokken worden, zien we de voorheen commerciële verhuur in 2018 steeds meer worden ingevuld in samenwerking met culturele, maatschappelijke of media partijen. Deze activiteiten versterken op hun beurt weer het profiel van de Vorstin: 100 Media studenten van het MBO College Hilversum die een talentenjacht voor bands in de Vorstin produceren, AVROTROS Muziekcafé die elke zaterdagmiddag vanuit de Vorstin een live muziek uitzending verzorgt, de Radio2 uitzending van Bart Arends in KWF collecte week, de televisie opnamen van de finale van ZAPP awards en het hosten van BNO ontwerpers-café zijn slechts enkele noemenswaardige voorbeelden uit het afgelopen jaar.

In 2018 zagen we de vraag opschuiven naar grotere events (zoals NPO, Incentro, AVROTROS Muziekcafé, Thousand Hills Church) wat direct een positieve bijdrage aan de ontwikkeling van het exploitatieresultaat heeft opgeleverd.

Ook het aandeel verhuringen en samenwerkingen met het lokale onderwijsveld groeide. Het totaal

aantal verhuringen en events was in 2018 hoger dan begroot. Naast de belangrijke bedrijfseconomische waarde die de verhuringen en events toevoegen aan de exploitatie is het ook een effectieve manier gebleken om met partners in gesprek te komen en samenwerkingen aan te gaan. Door intensiever samen te werken met het onderwijs, vergrootten we onze maatschappelijke betekenis en voegden we bovendien 9% jongeren aan het totaal aantal bezoekers van de Vorstin toe. De in het meerjarigenbeleidsplan beschreven voorgenomen afbouw van het aantal verhuringen zullen we dan ook niet doorzetten.

1.1.3. Samenwerkingen, meta-programmering en projecten

Levensecht leren

2018 is het jaar waarin de Vorstin haar maatschappelijke betekenis significant heeft vergroot door een duurzame langlopend partnerschap aan te gaan met MBO College Hilversum in het kader van het levensecht leren. Hiermee is een functieverbreding gerealiseerd die het nieuwe inhoudelijk profiel, zowel extern als intern, diepte en reliëf heeft gegeven. Meer dan 100 studenten op het gebied van mediavormgeving, productie, broadcast operations werken gedurende het hele jaar, meerdere dagen per week, aan een praktijkgerichte voorbereiding op het toekomstig werkveld door binnen de Vorstin te werken aan het produceren van een openbaar programma. Voor deze jongeren wordt de Vorstin bovendien 'eigen terrein' waardoor er gemakkelijker interactie plaats vindt. Voor de horeca afdeling van het MBO College Hilversum is de Vorstin in 2018 geaccrediteerd leermeester geworden.

Opleidingen

De Vorstin werkt samen met een groot aantal opleidingsinstellingen: InHolland, NHTV, ROC, HKU, Fontys Rock Academy, Hogeschool Amsterdam, Herman Brood Academie, Schoevers en Hogeschool Utrecht. Deze samenwerking kent een groot aantal verschillende vormen: onderzoeksbegeleidingen, stages, werkbezoeken, gastcolleges, programmabezoek, praktijkbezoeken en adviesfuncties van medewerkers.

Stadsprogrammering

Ook in 2018 is de Vorstin actief deelnemer van het Cultuurnetwerk Hilversum. Daarnaast heeft de Vorstin zitting genomen in de door Stichting Hilversum Marketing nieuw opgerichte werkgroep Stadsprogrammering. We worden als partner steeds vaker gevonden door partijen in de stad vanwege onze programmatische expertise. Zo verzorgde de Vorstin de muziekprogrammering bij de openlucht vertoning van een film in het Dudokpark en bij het Filmfestival van het Filmtheater.

Live2000

Door Stichting Hilversum marketing werd de Vorstin gevraagd om tijdens de week van de Top2000 het festival "Live2000" een doorstart te geven. Met steun van het Stadsfonds, de gemeente Hilversum, samen met Hilversum Marketing, en in programmatische samenwerking met Stichting Centrum Hilversum, Globe, De Bibliotheek, het Film Theater en de Hilversumse Horeca organiseerde de Vorstin een muziek-evenement in de binnenstad voor 12.000 bezoekers van binnen en buiten Hilversum. De Vorstin heeft hiermee haar betekenis voor Hilversum en haar bewoners verder vergroot.

Made In Hilversum

Het talentontwikkelingsproject Made in Hilversum is een unieke samenwerking van de Wisseloord Studio's en Podium de Vorstin om talent een volgende stap te kunnen laten maken in hun carrière. Deze samenwerking is mogelijk geworden door een aanzienlijke bijdrage van het Stadsfonds en een bescheiden programmasubsidie van de gemeente Hilversum. In 2018 werd tijdens het selectie-event in Podium de Vorstin de band Faradays door een vakjury geselecteerd. Zij namen onder begeleiding van een coach en producer een aantal tracks op in de Wisseloord Studio's. De band wordt momenteel ondersteund bij het verkrijgen van airplay op nationale radio en het opzetten van een clubtour. In 2019 zal Faradays het traject afsluiten met een live registratie van hun release show. De verantwoording over dit project zal plaatsvinden nadat dit traject afgesloten is.

Cultuureducatie

De Vorstin werkte in 2018 intensiever samen met zowel met het primair- en voortgezet onderwijs. Voor een groeiend aantal lagere scholen faciliteerden we in ons huis de uitvoering van de eindmusical van groep 8 voor de kinderen en ook ondersteunden we het voortgezet onderwijs bij de uitvoering van talentenjachten en muziek- en theaterpresentaties van cultuurprojecten in het onderwijs. Op deze

manier heeft de Vorstin tevens vanuit een natuurlijke rol de presentatie-schakel in de keten van cultuureducatie in Hilversum voor haar rekening genomen.

Meta-programmering

Meta-programmering is een vorm van programmering waarbij we niet zelf de programmeur maar eerder regisseur van de programmering zijn. Deze vorm van samenwerking gebruiken we om nieuwe doelgroepen te vinden, te boeien en te binden. In 2018 werkten we volgens dit principe ook samen met de jongeren concepten KAYDNB (Drum & bass), Brandalarm!, Vunzige Deuntjes, Splash!, Evasion (Hardstyle), Puur., Tante Joke Karaoke, Zer00's Heroes! Samen met The Skiff programmeerden we een aantal punkrock concerten en produceerden we het worstel en muziek event Drop Kicks & Moshpits.

1.1.4. Ondersteuning amateurkunst en talentontwikkeling

Oefenruimtes, open podium en lokale programmering

De Vorstin faciliteert met haar oefenruimten, podia en programma een talent ontwikkelingsketen voor amateurs tot professionals in het lokale popcircuit.

De oefenruimten van de Vorstin hebben in 2018 een huis geboden aan 137 gezelschappen, bands en solisten die samenkwamen om te repeteren en elkaar te ontmoeten. Het betreft hier zowel beginnende amateurs als professionele artiesten en formaties als Famke Louise, Miss Montreal en Ronnie Flex. De oefenruimtes werden 851 keer verhuurd in 2018.

Lokale en regionale beginnende bands kunnen podiumervaring opdoen op het maandelijks open podium van de Vorstin.

Tevens is er voor de meer gevorderde band plaats in voorprogramma's van grotere acts. Vier (semi-) professionele local hero's stonden in 2018 zelfs op eigen kracht of gecombineerd met een andere act op het podium van de kleine of grote zaal.

Made In Hilversum

Het talentontwikkelingsproject Made in Hilversum is een unieke samenwerking van de Wisseloord Studio's en Podium de Vorstin om talent een volgende stap te kunnen laten maken in hun carrière. (Zie ook 1.1.3)

Popronde

Popronde is een landelijk reizend festival dat elk najaar in de periode van september tot en met november plaatsvindt in een 40-tal steden door het hele land. In elke stad treden op één avond circa 35 opkomende Nederlandse bands en artiesten op bij een twintigtal podia. De Popronde speelt in op de afnemende speelmogelijkheden voor bands. Het is voor beginnende bands - hoe goed ook - vaak moeilijk om buiten hun eigen regio optredens te regelen en publiek te trekken.

Ook in 2018 was de Vorstin weer onderdeel van de Popronde door een podium te bieden aan de geselecteerde bands.

Gluren bij de Buren

Het grootse festival voor amateurpodiumkunstenaars in Nederland "Gluren bij de Buren" hield haar host-meeting voor Hilversum in de Vorstin.

Amateur meets professional

Amateurkunst ondersteuning wordt verder geboden aan het lokale amateurgezelschap de Laundry Bigband, die de maandelijkse repetitie in de Vorstin koppelt aan een optreden met een professional uit de jazz-scene. De Vorstin biedt de repetitie- en podium faciliteiten, dirigent, soloartiest en publiek aan de bigband.

1.1.5. Eigen producties

De Vorstin heeft een aantal eigen concepten tot succesvolle producties ontwikkeld. In sommige gevallen vervullen vrijwillige medewerkers belangrijke rollen in zo'n productie en biedt de productie tegelijkertijd een mogelijkheid om meters te maken en bekendheid te verwerven aan bijvoorbeeld een vrijwillige amateur DJ of presentator.

Eigen producties in 2018

- *Soul Food*: Old & New Soul, Disco Classics & Nu-Disco, Funk & Acid Jazz, R&B en Hiphop. Om de maand steevast in de agenda van veel 35-plussers.
- *Tijdmasjien*. Het leukste retrofeestje van het Gooi met de originele hits uit de 70's en 80's.
- *Pop bizz quiz*. Onvolprezen maandelijkse quiz voor muziekliefhebbers.
- *Discobar*, het dansfeestje voor de oudere jongere met verzoekplaten en *guilty pleasures*.
- *Krachtstroom*: verplichte kost voor liefhebbers van het ruige werk: metal, hardrock en alles daartussen.
- *Sunday Afternoon Jazz*. Eens in de twee maanden met een vast combo onder leiding van Paul Poulissen, met wisselende gasten van naam, zoals Thijs van Leer en Hans Dulfer.
- *Hoochie Mama's Blues Tavern*. De andere maand ontvangen lokale blues legenden van Hoochie Mama een nationale of internationale collega bluesband of -artiest.
- *Patat Met* is een concept waar nieuwe, opkomende bands spelen. De bezoeker wordt getrakteerd op biologische patat-met, een biertje en drie veelbelovende bands uit het clubcircuit.
- *Open Podium*. Maandelijks een bomvol podiumcafé, een wachtlijst van enkele maanden. Het open podium heeft een belangrijke functie voor nieuw talent dat eigen werk kan uitproberen.
- *Jamsessie*. De grootste oefenruimte en het podiumcafé worden ten overstaan van geïnteresseerd publiek, gebruikt door groepen muzikanten om samen te spelen, nieuwe ideeën en nieuwe samenstellingen uit te proberen.

1.1.6. Programmastrategie

In de programmastrategie die is vastgelegd in het Meerjarenplan 2018 – 2021 *Podium van betekenis* wordt sterk ingezet op samenwerkingen met voor de Vorstin relevante partners om nieuwe doelgroepen een thuis te bieden. Zo gaat de Vorstin specifieke niche-achterbannen de ruimte geven, maar ook samenwerkingen met andere culturele instellingen, mediapartners en onderwijs aan. Door deze manier van werken is de Vorstin niet langer altijd zelf de programmeur. De Vorstin is in die rol eerder de regisseur van maatschappelijk en artistiek relevante netwerken. We noemen deze nieuwe benadering *metaprogrammering*.

In het meerjarenplan is eveneens beschreven dat de Vorstin voortaan zal gaan sturen op een meer uitgebalanceerd publiek. Daarbij worden niet op voorhand specifieke genrekeuzes centraal gesteld, maar het publiek dat zij wil bereiken. Er wordt gestreefd om in 2021 30% van het totale aantal bezoekers uit de doelgroep 15-20 jaar te laten bestaan.

De Cultuurraad concludeerde in haar advies dat de onderbouwing van de ambitie ten aanzien van de doelgroep jongeren aandacht vraagt omdat deze zich volgens de raad wellicht lastig kan gaan verhouden tot de demografie van Hilversum en de regio. Naar aanleiding van dit advies heeft De Vorstin al eerder de intentie uitgesproken deze ambitie eerst nader te willen onderzoeken op haalbaarheid en daarna uit te werken in een marketingplan. Doordat de focus in 2018 is gelegd op het versterken van de interne bedrijfsvoering, het op orde brengen van de governance en de doorontwikkeling van het inhoudelijk profiel heeft dit onderzoek en de ontwikkeling van het marketingplan nog niet plaats kunnen vinden.

De Vorstin heeft inzicht in het geografische publieksbereik hetgeen hieronder wordt toegelicht. In de demografische achtergrond van ons publiek, hebben wij echter nog onvoldoende inzicht. Dergelijke informatie is echter onontbeerlijk nu wij onze programmastrategie daarop willen afstemmen. Om deze (marketing) informatie te kunnen verkrijgen zijn wij in overleg met de gemeente en de andere culturele instellingen in Hilversum.

1.1.7. Samenwerking met andere podia

Podium de Vorstin is lid van de Vereniging Nederlandse Poppodia en -Festivals (VNPF), die de collectieve belangen van de poppodia en popfestivals van Nederland behartigt. Daarnaast streeft de VNPF naar bevordering van popmuziek als podiumkunst, professionalisering van de popsector en de ontwikkeling en verbreding van de programmering van poppodia en popfestivals.

De Vorstin is deelnemer aan het belastingconvenant dat de VNPF met de Belastingdienst gesloten heeft. In dit convenant zijn speciale collectieve afspraken over de registratie van vergoedingen en verstrekkingen voor medewerkers (werknemers en vrijwilligers) van de aangesloten poppodia vastgelegd.

Ook buiten verenigingsverband is er overleg met collega-podia op het gebied van programmering en bedrijfsvoering.

De Vorstin heeft in 2018 in nauwe samenwerking met Podium de Boerderij in Zoetermeer het initiatief genomen voor een viertal Nederlandse shows van Gino Vanelli.

1.2. Horeca

1.2.1. Ontwikkelingen

De opkomst van het speciaal bier en nieuwe trends in dranken neemt in de gehele horecasector een enorme vlucht. Ook in Hilversum is dat merkbaar. Door toenemende economische groei is er meer aandacht voor uitgaan en door de verhoogde digitale connectiviteit wordt het publiek tegelijkertijd veeleisender. Bezoekers van onze concerten zijn moeilijker te verbazen en verwachten naast een goede show een professioneel service-level en een gevarieerd horeca assortiment.

1.2.2. Horeca Strategie

Om aan deze verwachtingen te kunnen voldoen hebben we bij het afsluiten van nieuwe meerjarige leverancierscontracten het assortiment kunnen uitbreiden en is er geïnvesteerd in het vernieuwen van de hoofdbar in de grote zaal. Door de aanschaf van een extra kassa en pinautomaat kan de klant sneller bediend worden. Om het service level verder te verhogen zetten we in op personeelstrainingen voor onze vrijwillige horeca en hospitality medewerkers. Hier zijn we eind 2018 mee begonnen. Met het afsluiten van de nieuwe leverancierscontracten is er tevens een lagere inkoopprijs bedongen. Dit heeft de marges gunstig beïnvloed.

1.2.3. Horeca samenwerkingen

In 2018 is de samenwerking met andere lokale horeca gelegenheden verstevigd. De Vorstin is aangesloten bij het Horeca Overleg Hilversum. Op het gebied van veiligheid en drankmisbruik bij 18- feesten werd in overleg met de gemeente Hilversum, gezamenlijk en eenduidig beleid ontwikkeld met andere horecagelegenheden in de stad. Het daaruit voortgekomen Veiligheidsconvenant Jeugd Hilversum werd door de Vorstin mede-ondertekend.

In 2018 is tevens een hechte samenwerking ontstaan met het MBO College Hilversum betreffende stagebegeleidingen en een praktijkgerichte voorbereiding op het toekomstig horeca werkveld van de studenten. Het hoofd horeca heeft hiervoor het leermeesterschap horeca behaald waardoor de Vorstin een officieel geaccrediteerde instelling voor stagebegeleidingen is geworden.

Tijdens het door de Vorstin en Stichting Hilversum Marketing georganiseerde event "Live 2000" op het Marktplaatsplein werd de personele horeca invulling in de festivaltent samen met Mout gerealiseerd.

Voor het verzorgen van trainingen en opleidingen voor het personeel wordt nauw samengewerkt met onze leveranciers.

1.2.4. Horeca resultaat

De horeca omzet is dit jaar gegroeid ten opzichte van het jaar daarvoor. Door het hoge aantal afgenomen hectoliters kelderbier zitten we sinds 1 juli 2018 in de voordeligste inkoopstaffel bij onze leverancier AB Inbev. Het komende jaar gaat de focus naar het verhogen van de marges en opleidingen voor het personeel.

1.3. Publiek en promotie

1.3.1. Ontwikkelingen

Op 25 mei 2018 werd de wet AVG van kracht. De vorstin heeft zich hierop voorbereid door het sluiten van verwerkersovereenkomsten met leveranciers, gewijzigde voorwaarden voor gebruikers van onze persoonsgegevens en het doen van noodzakelijke aanpassingen in processen en systemen ten aanzien van de opslag van deze gegevens. Persoonsgegevens uit de ticketverkoop bevatten geen informatie over leeftijd en geslacht van bezoekers.

Door deze incomplete datasets van de bezoekersprofielen zijn we niet goed in staat promotionele campagnes en communicatie te *targetten* op specifieke doelgroepen en is het bovendien lastig betrouwbare rapportages op te leveren over de samenstelling van ons publiek.

Om te onderzoeken hoe we deze (marketing) informatie kunnen verkrijgen zijn wij in overleg met de gemeente en de andere culturele instellingen in Hilversum.

1.3.2. Promotie strategie

Vanaf februari 2018 werkt de afdeling promotie in een nieuwe interne structuur. Dit heeft tot betere interne communicatie en dienstverlening geleid waardoor er effectiever gewerkt wordt.

In 2018 werd er sterk ingezet op lokale verankering door het vergroten van de lokale zichtbaarheid. Het aantal bordenrondes in Hilversum, voor zichtbaarheid langs de wegen, is sterk geïntensiveerd. In totaal waren er 26 rondes met een duur van 1 week. Tevens zijn er extra rondes in de regio (Huizen, Blaricum en Baarn) geweest. Door een samenwerking met Flyerman aan te gaan worden posters en flyers maandelijks in heel het Gooi verspreid. Vanaf oktober is de Vorstin door een samenwerking met Dropstuff, dagelijks zichtbaar op de schermen op het Stationsplein en de Groest. Het programma van de Vorstin wordt tevens lokaal zichtbaar gemaakt door mee te werken aan publicatie in de uitladder die op initiatief van Stichting Hilversum Marketing is gelanceerd en via advertenties bij de VUE bioscoop.

Via digitale weg wordt community building gefaciliteerd. Social media kanalen als Facebook en Instagram worden hier voor ingezet. Opvallende ontwikkeling in 2018 is een grote verschuiving van het aantal gebruikers van Facebook naar Instagram, vooral onder jongeren is Instagram populair geworden. Dit heeft ertoe geleid dat er naast de Facebook campagnes meer aandacht gaat naar campagnes op Instagram. De campagnes op social media worden doelgroepgericht ingezet door het gebruik van Google Analytics, Google Grants en Google Ads. Op 31 december 2018 bestond de Vorstin following op Facebook uit 15.821 volgers en die op Instagram uit 2.008 volgers. Onze digitale nieuwsbrief kende in 2018 6.787 abonnees.

1.3.3. Publieksbereik

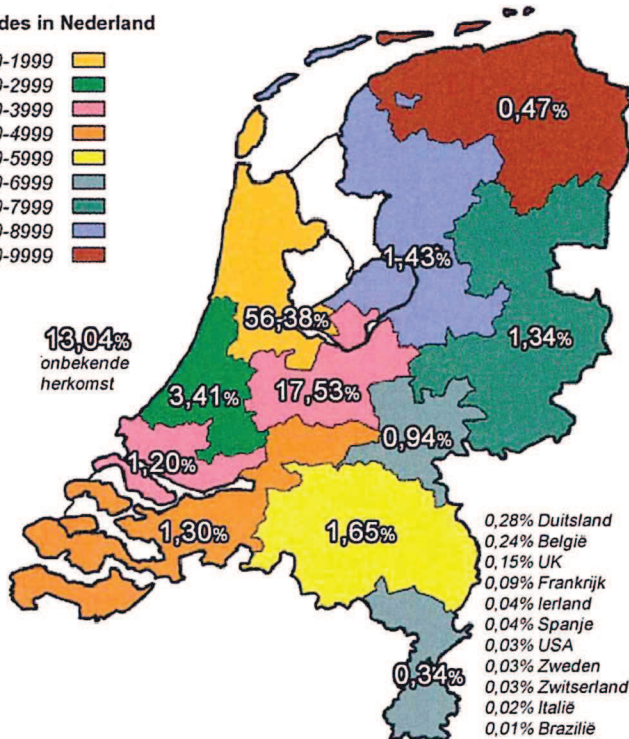
Hoewel er in 2018 sprake was van een lichte stijging van het aantal concertbezoeken in Nederland waren het niet de middelgrote zalen - de categorie waartoe ook de Vorstin behoort - die daarvan profiteerden. Dat waren vooral de festivals en grote zalen in Nederland.

Desondanks heeft de Vorstin 64.383 bezoekers mogen noteren. Dat is een stijging van bijna 2.500 ten opzichte van 2017. En rekenen we de wekelijks repeterende koren in 2016 niet mee dan kunnen we zelfs spreken van een absoluut record!

De Vorstin was in 2018 voor het eerst mede initiatiefnemer van het event Live2000. Nog eens 12.000 bewoners van Hilversum en bezoekers van de stad beleefden samen, tijdens de Top2000 week, onze muziekprogrammering in de tent op het Marktpllein.

Postcodes in Nederland

1000-1999	geel
2000-2999	groen
3000-3999	roze
4000-4999	oranje
5000-5999	geel
6000-6999	blauw
7000-7999	groen
8000-8999	blauw
9000-9999	rood

Unieke ticketkopers per postcoderegio

en de hoge geluidskwaliteit worden gewaardeerd. Er heeft in 2018 geen nader bezoekersonderzoek plaatsgevonden.

Een betrouwbare rapportage over de segmentatie van bezoekers in leeftijdscategorieën is over 2018 niet op te leveren. Informatie over leeftijd en geslacht van bezoekers worden niet via onze online ticket applicatie verzameld en opgeslagen.

1.3.4. Onderzoek

In 2018 liep er binnen het kader van een wetenschappelijk afstudeerproject een onderzoek naar effectieve communicatiestrategieën met jongeren in Hilversum en omgeving. Dit onderzoek wordt uitgevoerd door een student van de UvA en wordt afgerond in 2019. We verwachten de resultaten van dit onderzoek te kunnen gebruiken om onze jongerenprogrammering programmatisch en promotioneel te kunnen versterken.

Door studenten van de Fontys Rock Academy wordt een genre voorkeursonderzoek gedaan onder het Hilversumse publiek. Dit onderzoek draagt bij aan de doorontwikkeling van de publieksprofielen en het programmaprofiel.

Nog nooit bezochten zoveel mensen onze concerten. Door een meer aansprekende programmering en sterk verbeterde zichtbaarheid gecombineerd met een enorm imago boost van Podium de Vorstin, weten steeds meer muziekliefhebbers de weg naar onze concertzalen te vinden.

Dat de impact van de concert programmering van de Vorstin lokaal het grootst is maar tot ver over de stads- en regio- grenzen van Hilversum reikt wordt zichtbaar gemaakt in nevenstaande afbeelding. Hiermee wordt inzichtelijk dat de Vorstin voor Hilversum ook een bovenregionale en zelfs nationale betekenis heeft.

Bezoekerswaarderingen worden gemeten aan de hand van reviews op Social Media en op *Mijn Bedrijf* van Google. Bezoekers waarderen de Vorstin binnen de Facebook community gemiddeld met een 4.4 op een schaal van 5 en op Google met een 4.3 op een schaal van 5.

Voor de gastvrijheid, de intieme sfeer

Nu de Vorstin in rustiger vaarwater terecht is gekomen rijst de behoefte om het nog niet ontgonnen en potentieel aan publiek, sponsoring en gebouw inzichtelijk te maken zodat wij dat kunnen benutten. De Vorstin beschikt op dit moment echter niet over de marketinginformatie die daarvoor nodig is. Om de ambities voor de komende jaren gegrond te kunnen formuleren en het verdeckte potentieel in zijn volle omvang te kunnen verzilveren zullen we het komend jaar, waar mogelijk in samenwerking met andere culturele instellingen in Hilversum, inzetten op het financieren en uitvoeren van marktonderzoek.

1.4. Organisatie en bedrijfsvoering

1.4.1. Doelstelling

De Stichting Podium de Vorstin stelt zich, conform haar statuten, ten doel om, door onder meer het exploiteren van een of meer culturele accommodaties ruimte te bieden aan publieksvoorstellingen en activiteiten van hedendaagse podiumkunst en jongerencultuur, in het bijzonder popmuziek en popcultuur. Zij wil zulks aanbieden voor een zo breed mogelijk publiek, voornamelijk afkomstig uit Hilversum en aansluitende regio. De stichting is niet gericht op het maken van winst.

1.4.2. Stichtingsbestuur

Door het toenmalig tweekoppig bestuur, interim voorzitter Anton Kok en secretaris Louise Doorman, is in juni 2018 een openbare wervings- en selectieprocedure gestart om een professionaliseringsslag in de samenstelling van het bestuur te maken. Markus Bos (directeur SENA) is per 1 januari 2019 tot voorzitter van het bestuur benoemd. Een nieuwe penningmeester werd gevonden in de persoon van Erik van Hengstum (financieel manager NPO) en Louise Doorman (zelfstandig mediajurist) blijft aan als secretaris waardoor de bestuurssamenstelling er als volgt uit ziet:

Voorzitter:	Anton Kok	tot en met	31-12-2018
	Markus Bos	vanaf	01-01-2019
Secretaris:	Louise Doorman		
Penningmeester:	Erik van Hengstum	vanaf	01-10-2018

De Vorstin volgt de Governance Code Cultuur. Eind 2018 werd een wijziging van de statuten, het bestuursreglement en het directiereglement aan de hand van de Code voorbereid. De vernieuwde statuten zullen, nadat het College van burgemeester en wethouders van de gemeente Hilversum daarmee heeft ingestemd, door het bestuur in 2019 worden geformaliseerd waarbij de reglementen tegelijkertijd definitief zullen worden vastgesteld.

Wet Normering Topinkomens (WNT)

De WNT is dit jaar voor de Vorstin niet van toepassing omdat de subsidie-inkomsten minder dan de helft van de totale baten betreffen. Uit het oogpunt van transparantie vermelden we echter de bedragen die zowel Anton Kok voor het interim-voorzitterschap en het waarnemend directeurschap als Louise Doorman voor bijzondere verrichtingen in het jaar 2018 als bestuurder ontvingen.

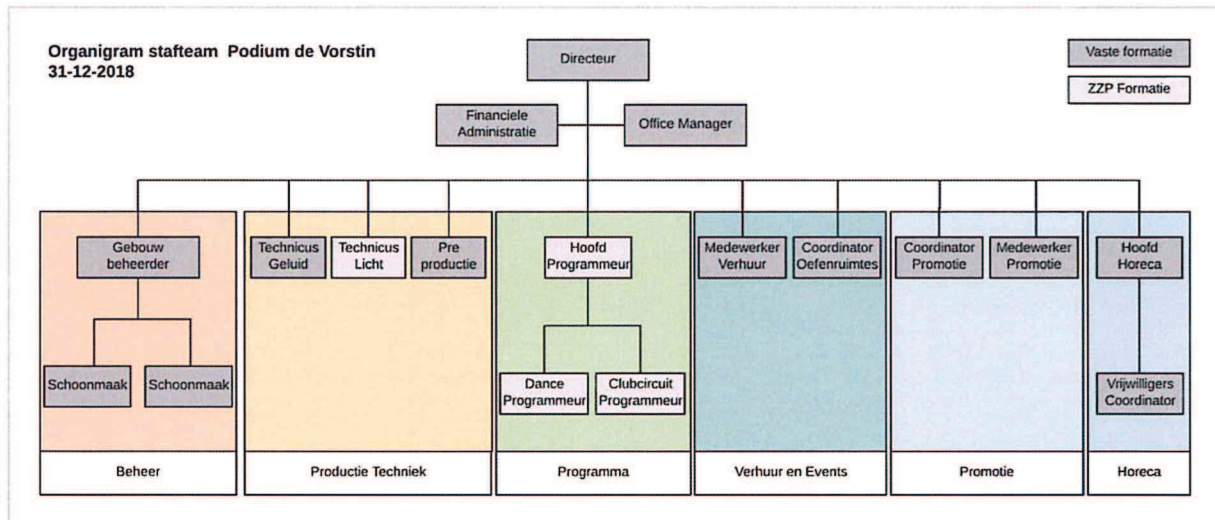
Anton Kok ontving in 2018 een bedrag van € 25.375,- exclusief BTW voor het interim-voorzitterschap en de waarneming van de directietaken in de eerste helft van het jaar.

Louise Doorman ontving voor haar werkzaamheden in de eerste helft van 2018, naar analogie van de vrijwilligersregeling waarnaar de Governance Code Cultuur verwijst, eenmalig een vacatievergoeding van € 900,- exclusief BTW.

1.4.3. Personeel

De Vorstin kent vele medewerkers die in verschillende constructies en geledingen aan het podium verbonden zijn.

De kern van het personeel is het stafteam. Het stafteam bestaat uit 18 medewerkers. Het overgrote deel - 9,78 FTE - is in vaste dienst onder de CAO Nederlandse Podia en Festivals. Vanaf 2019 zal de Vorstin lid worden van de werkgeversorganisatie WNPf. Aanvullend hierop wordt een klein deel – 2,05 FTE - van het stafteam middels zzp opdrachten ingevuld.

Nadat eind 2017 de interimperiode van directeur Loes Wagenmaker ten einde was gekomen, nam de toenmalige bestuursvoorzitter Anton Kok vanaf januari 2018 tijdelijk de directietaken waar. Tegelijkertijd is er, nadat het meerjarenbeleidsplan en de financiële transitie door de gemeenteraad akkoord is bevonden, begin 2018 door het bestuur een wervings- en selectieprocedure voor een nieuwe directeur gestart.

Op 1 mei 2018 startte Wilco Witte als nieuwe directeur met de opdracht de inhoudelijke koers uit het meerjarenbeleidsplan verder vorm te geven en uit te voeren en de interne bedrijfsvoering te versterken.

Op personeelsgebied zijn er verder in 2018 een aantal belangrijke strategische wijzigingen geweest. Per 1 april 2018 is er een nieuw Hoofd Horeca en een nieuwe verhuur medewerker in dienst getreden. Per 1 november 2018 is de in een eerder stadium door financiële krapte geschrapte functie van vrijwilligerscoördinator teruggebracht in de formatie.

Deze personele versterkingen en de komst van een permanente sturing in de vorm van een vaste directie zorgden duidelijk voor meer rust en stabiliteit in het team. In 2018 is het ziekteverzuimpercentage 15,42% geweest. Er is extra freelance inhuur nodig geweest ten behoeve van vervanging voor langdurige ziekte op de afdeling Productie & Techniek en ziekteverzuim bij de afdeling Beheer. De kosten van deze vervanging zijn gedekt door de verzekering. Ten opzichte van 2017 is het ziekteverzuim gedaald met 5,71%. De verwachting is dat door een stabielere interne situatie het ziekteverzuim het komende jaar verder zal dalen.

1.4.4. Flexibele schil

Naast de vaste kern, het stafteam, werken we met een bescheiden flexibele schil van zzp-ers en werknemers met payroll-contracten. Voor een wendbare organisatie die zijn activiteiten in omvang en inhoud constant wil kunnen aanpassen aan de vraag uit de actuele context is deze schil onmisbaar. Freelance opdrachten worden met name verstrekt aan technici en programmamedewerkers. Payroll-contracten worden vooral ingezet voor onze floormanagers en voor de horeca medewerkers bij de commercieel verhuur. Daarnaast is er dit jaar in de piekmaanden extra personeel op payroll basis ingehuurd om de grote druk op onze vrijwillige medewerkers te verlichten.

1.4.5. Vrijwilligers

Voor de uitvoering van haar taken maakt de Vorstin voor een aanzienlijk deel gebruik van de diensten van vrijwillige medewerkers. Deze medewerkers zijn vanuit een intrinsieke motivatie betrokken bij het welvaren van het podium in hun stad en dragen daar geheel belangeloos aan bij. Wij zijn er trots op zoveel betekenis te hebben voor onze vrijwilligers die tegelijkertijd het fundament van de uitvoeringsorganisatie vormen.

In 2018 bestond de poule vrijwilligers uit 135 vrijwilligers. Zij draaiden meer dan 12.500 uren. Dit bleek in de piekmaanden niet voldoende voor het vullen van alle diensten die met de uitvoering van ons programma gemoeid gaan. In de maanden november en december hebben we daarom extra personele capaciteit op payroll basis ingezet. Daarnaast zijn we een grootscheepse wervingscampagne gestart om nieuwe vrijwillige medewerkers aan ons te binden.

Vrijwillige medewerkers worden aangestuurd door de vrijwilligerscoördinator. Vertegenwoordiging van de belangen van onze vrijwillige medewerkers is georganiseerd in de vrijwilligersraad die gevraagd en ongevraagd advies uitbrengt naar staf en directie. Met de komst van de vrijwilligerscoördinator in november 2018 is het beleid ten aanzien van beloning van vrijwilligers tegen het licht gehouden en aangescherpt.

1.4.6. Productie Techniek

Eind 2017 is de technische inventaris door de gemeente Hilversum overgedragen aan de Vorstin. In 2018 werd begonnen het meerjarig onderhouds- en vervangingsschema van de inventaris uit te werken. Dit zal in 2019 in de bedrijfsvoering geïmplementeerd worden.

In de grote zaal is volgens planning een begin gemaakt met het vervangen van het conventionele licht door LED verlichting. De lichttafel in de grote zaal is vervangen.

1.4.7. Gebouwbeheer

Met het raadsbesluit van eind 2017 is het gebouwbeheer en onderhoud door de gemeente Hilversum overgedragen aan de Vorstin. In 2018 werd nog gewerkt volgens de overgedragen planning en systematiek en werd er tevens begonnen met de uitwerking van eigen beheerssystematiek en het meerjarig onderhoudsplan. In 2019 zal de nadere uitwerking en de implementatie in de bedrijfsvoering van de Vorstin plaatsvinden.

In het kader van het verduurzamen van het onderhoudsbeleid is de Vorstin toegetreden tot de netwerkorganisatie Hilversum 100 en zal met de andere deelnemers en wethouder duurzaamheid de Green Deal Kantoren & Bedrijfsmatig Vastgoed Hilversum ondertekenen. De deelnemers werken samen aan de in het energieakkoord afgesproken doelen en de ambitie van een klimaatneutraal Hilversum in 2050. Adviesbureau Alba Concepts begeleidt met steun van de Gemeente het opstellen van een duurzame meerjarenonderhoudsplanung voor de Vorstin.

1.5. Toekomst paragraaf

1.5.1. Bedrijfsmatig perspectief

De Vorstin heeft als poppodium een aantal uitdagingen. Een uitdaging voor de gehele podiumsector is dat het publiek toenemende mate festivals en grote concerten bezoekt, waardoor er minder vrije tijd en middelen beschikbaar zijn om te besteden aan optredens in de kleine en middelgrote podia. De Vorstin kent daarbij als specifieke uitdaging dat het zich bevindt in een relatief kleine stad met in de nabijheid enkele grotere steden - Amsterdam, Utrecht en Amersfoort - die ook over podia beschikken. Daar staat tegenover dat de gemeente het van belang acht dat dergelijk aanbod binnen haar gemeentegrenzen beschikbaar is.

De bedrijfsvoering zal het komend jaar in het teken staan van het borgen en doorontwikkelen van de toekomstbestendigheid door concretere inzichten te verwerven, gegeven de hiervoor geschetste context. Dit heeft zowel betrekking op de investeringen als in de gewenste ontwikkeling van de personeelsformatie, beiden in relatie tot het gewenste exploitatieresultaat dat ofwel nihil is ofwel beperkt positief.

De Vorstin is belastingplichtig voor de vennootschapsbelasting. Met betrekking tot een eenmalige extra subsidieverstreking in 2017 is niet uitgesloten dat dit leidt tot de verplichting van het betalen van vennootschapsbelasting. Dit wordt komend jaar met een fiscalist onderzocht.

1.5.2. Risicomatrix

Op dit moment is er sprake van een gezonde financiële positie van de Vorstin door een eenmalige aanvulling van het eigen vermogen door de gemeente in 2017. De liquiditeitspositie staat daardoor niet meer onder druk en investeringen hoeven niet uitgesteld te worden op grond van vraagstukken rond liquiditeit. Dit betekent niet dat de Vorstin geen uitdagingen kent wat betreft de continuïteit van de organisatie op de langere termijn. In onderstaand overzicht is een aantal relevante risico's in kaart gebracht. Hierbij is een inschatting gemaakt van de kans en de impact, met een risicowaarde (van 1 tot en met 100) als uitkomst. Dit overzicht vormt een belangrijke basis voor de prioritering van continuïteitsvraagstukken in de komende periode.

De Vorstin is, gegeven de huidige financiële positie, in staat de in de risicomatrix gekwantificeerde risico's te dekken.

1-100	Risico	Beheersmaatregelen	Waarden
64	Te weinig boekingen populaire artiesten Voor een sluitende exploitatie heeft de Vorstin een aantal populaire acts in de programmering nodig. Gezien de aanwezigheid van andere podia in grote steden in de omgeving en de grilligheid van deze markt in het algemeen door wisselend succes van Nederlandse bands en timing van tournees, is er periodiek relatief beperkt aanbod en dan vraagt het veel programmatische expertise deze grote acts te verbinden aan de Vorstin.	De activiteitenmix, oftewel de verhouding tussen verschillende typen programmering, wordt continu gemonitord. Bij het maken van keuzes in de programmering wordt bewust rekening gehouden met de financiële implicaties ervan. Hierbij wordt gezocht naar de balans tussen enerzijds activiteiten met een gunstige bijdrage aan de exploitatie en anderzijds activiteiten die een zichtbare bijdrage leveren aan de inhoudelijke doelstellingen van de Vorstin, mede verbonden aan de subsidievoorwaarden. Bij het onverhoopt uitblijven van boekingen van populaire artiesten zal dit bijvoorbeeld niet bij voorbaat ingevuld worden met vervangende invulling die weinig publiek trekt en daarmee weinig inkomsten genereert.	Kans: 8 50% Impact: 8 50k Risico: 64 25k

54	Beperkte professionalisering bedrijfsvoering De Vorstin heeft een klein team van betaalde medewerkers en is daarnaast afhankelijk van de inzet van een groot aantal vrijwilligers. Laatstgenoemd inzet verhoogt de maatschappelijke betrokkenheid van de organisatie, tegelijkertijd maakt dit de organisatie ook kwetsbaar, omdat van podia door de stakeholders in toenemende mate een professionalisering in de bedrijfsmatige aanpak wordt verlangd.	De Vorstin ontwikkelt beleid voor de inzet van vrijwilligers en stelt aanvullende criteria op gericht op de bedrijfsmatige kant van het te verrichten werk. Er wordt veel aandacht aan personeelstrategieën besteed. Ook wordt onderzocht welke activiteiten op termijn beter op basis van werkgeverschap kunnen worden ingericht.	Kans: 6 25% Impact: 9 75k Risico: 54 19k
48	Onverwacht tegenvallend resultaat door gebrekkige planning & control Er is een toegenomen verantwoordelijkheid voor de Vorstin om zelf te sturen op de inkomsten en uitgaven. Dit vraagt om een goed ingerichte cyclus van planning & control. In het verleden is gebleken dat de organisatie niet altijd goed in staat was de exploitatieresultaten correct in te schatten met een onder meer negatieve effecten op de financiële positie van de organisatie als gevolg.	Het bestuur zet in op het verbeteren van de planning & control en wil dit duurzaam inrichten. De systematiek van tussentijdse prognoses wordt daartoe geoptimaliseerd.	Kans: 6 25% Impact: 8 50k Risico: 48 13k
45	Onvoldoende inzicht kosten investeringen en groot onderhoud De verantwoordelijkheid voor groot onderhoud en investeringen is voor een groot deel van de gemeente overgenomen. Het instrumentarium om hierop te sturen is nog onvoldoende vormgegeven en de werkprocessen zijn hier nog niet op afgestemd. Een belangrijke complicatie is dat momenteel de verschillende binnen de richtlijnen voor de jaarverslaggeving geoorloofde methodieken door elkaar worden gehanteerd. De administratie is daardoor onnodig complex en bovendien is er, daar waar voorzieningen zijn ingericht, een mismatch tussen het moment waarop kosten in de exploitatie worden opgenomen en het moment waarop de kosten feitelijk worden gemaakt.	Er wordt gewerkt aan een analyse van de te verwachte kosten voor investeringen en groot onderhoud. Hierbij wordt onderzocht wat de reële momenten zijn voor vervanging en onderhoud. De financiële inrichting ervan wordt daarbij vereenvoudigd, binnen de ruimte die de subsidievooraanwaarden hiervoor geven, zodat beter inzichtelijk gemaakt kan worden wat de consequenties zijn, zowel budgettair als wat betreft liquiditeit, van investeringskeuzes.	Kans: 9 80% Impact: 5 15k Risico: 45 12k
40	Onevenwichtige verdeling activiteiten als gevolg van seizoenspatroon De Vorstin is voor een relatief groot deel van de omzet afhankelijk van een korte periode, namelijk het najaar. Dit betekent dat er in deze periode een hoge werkdruk is en dat alles wat de exploitatie in deze periode negatief beïnvloedt ook grote impact heeft op de totale exploitatie.	Om de afhankelijkheid van inkomsten in het najaar te verkleinen wordt in de dal-perioden gefocust op verhuringen. De intensiteit van de programmering en de beschikbare personele capaciteit wordt zoveel mogelijk in evenwicht gehouden.	Kans: 5 20% Impact: 8 50k Risico: 40 10k
36	Vraagstukken met betrekking tot governance en compliance De administratieve lastendruk die voortvloeit uit de wet- en regelgeving voor een organisatie van de omvang van de Vorstin is relatief groot. Ook is de governance nog niet op alle punten helder en conform de Governance Code Cultuur	Wat betreft de regelgeving wordt hieraan periodiek aandacht besteed. Aangepaste statuten en reglementen zijn in concept gereed conform de Governance Code Cultuur.	Kans: 6 25% Impact: 6 20k Risico: 36 5k
30	Kwetsbaar draagvlak bij de gemeente Voor het voortbestaan is de Vorstin afhankelijk van draagvlak bij de gemeente.	Er wordt gewerkt aan de totstandkoming van een convenant waarin onderlinge afspraken en prestaties voor langere tijd worden vastgelegd. Dit convenant moet in 2019 gesloten worden.	Kans: 3 10% Impact: 10 100k Risico: 30 10k

27	Wegvallen belangrijke huurders Verhuringen leveren voor de Vorstin en onmisbare bijdrage aan het exploitatieresultaat. Een groot deel van de inkomsten uit verhuringen heeft verband met de verhuur aan een zeer beperkt aantal wederpartijen. Het wegvallen van deze verhuringen zal een zichtbaar effect hebben op de exploitatie.	De wens is om op termijn meer variatie aan te brengen in het type verhuringen. De afhankelijkheid van één of enkele huurders zou daarmee af moeten nemen.	Kans: 3 10% Impact: 9 75k Risico: 27 8k
24	Financiële risico's door onvoldoende borging administratieve organisatie, interne controle en interne beheersing Doordat een aantal financiële processen onvoldoende is ingericht, loop de organisatie financiële risico's van diverse aard.	De getrouwheid en rechtmatigheid is getoetst door een accountant en dat heeft geleid tot een aantal adviezen. Deze adviezen worden geïmplementeerd. Volgende stap is het verbeteren van overige aandachtspunten zoals doelmatigheid.	Kans: 6 25% Impact: 4 10k Risico: 24 3k
10	Publieksincidenten met diverse (gevolg)schadeposten In het geval van een calamiteit of een ander incident bij de Vorstin bestaat de kans op diverse vormen van schade, zowel direct als indirect.	Vooraf wordt bij de uitvoering van specifieke producties een risicoschatting gemaakt, op basis waarvan het beveiligingsniveau wordt bepaald. Bij het handhaven van de veiligheid wordt indien nodig samengewerkt met de politie en gemeentelijke instanties. Het ontruimingsplan wordt met regelmaat als oefening uitgevoerd. Er is sprake van strikt leeftijdsbeleid met betrekking tot het nuttigen van alcoholische dranken.	Kans: 1 5% Impact: 10 100k Risico: 10 5k

De totale financiële druk van de genoemde risico's bedraagt circa 110.000 euro.

Toelichting op de waardebeoordeling van het risico (kans x impact)		
	Kans	Impact
1	Eens in de 20 jaar (5%)	Circa 1.000 euro (0,04% jaarlijkse baten)
2	Eens in de 15 jaar (7%)	Circa 2.000 euro (0,08% jaarlijkse baten)
3	Eens in de 10 jaar (10%)	Circa 5.000 euro (0,2% jaarlijkse baten)
4	Eens in de 7 jaar (15%)	Circa 10.000 euro (0,4% jaarlijkse baten)
5	Eens in de 5 jaar (20%)	Circa 15.000 euro (0,6% jaarlijkse baten)
6	Eens in de 4 jaar (25%)	Circa 20.000 euro (0,8% jaarlijkse baten)
7	Eens in de 3 jaar (30%)	Circa 35.000 euro (1,4% jaarlijkse baten)
8	Eens in de 2 jaar (50%)	Circa 50.000 euro (2,0% jaarlijkse baten)
9	Waarschijnlijk dit jaar (80%)	Circa 75.000 euro (3,0% jaarlijkse baten)
10	Vrijwel zeker dit jaar (95%)	Minimaal 100.000 euro (4,0% jaarlijkse baten)

1.5.3. Begroting 2019

Hieronder is de begroting voor het aansluitende boekjaar 2019 in samengevatte vorm weergegeven:

<i>BEGROTING 2019</i>	<i>x € 1.000</i>
BIJDRAGEN ACTIVITEITEN	
<i>BRUTOMARGE PROGRAMMA</i>	-31
<i>BRUTOMARGE HORECA</i>	257
<i>BRUTOMARGE VERHURINGEN/DOORBEREKENINGEN</i>	136
TOTAAL BIJDRAGEN ACTIVITEITEN	362
OVERHEADKOSTEN	
<i>PERSONEELSKOSTEN</i>	-627
<i>HUISVESTINGSKOSTEN</i>	-575
<i>AFSCHRIJVINGEN</i>	-10
<i>KOSTEN PRODUCTIETECHNIEK</i>	-3
<i>PUBLICITEITSKOSTEN</i>	-58
<i>BEDRIJFSVOERING</i>	-124
<i>KAPITAALLASTEN</i>	-163
TOTAAL OVERHEADKOSTEN	-1.559
INKOMSTEN	
<i>SUBSIDIE BASISPROGRAMMA</i>	545
<i>SUBSIDIE HUISVESTING</i>	300
<i>SUBSIDIE STIJGING IVM OVERDRACHT EN GO</i>	297
<i>OVERIGE INKOMSTEN/GARDEROBE</i>	56
<i>SPONSORING ALGEMEEN</i>	10
TOTAAL INKOMSTEN	1.208
<i>REORGANISATIEKOSTEN</i>	
<i>ONVOORZIEN</i>	-10
RESULTAAT	0

1.6. Bijlagen

1.6.1. Bijlage 1: In 2018 bij de Vorstin op het Podium

Am Mandolin Orange	Funkanizers + Supermoon + Samora
Ana Popovic	Fusebox + Roads to Roam
Banner + Sured + Alec Todd	Gare Du Nord
Beatrice van der Poel	George Clinton and Parliament Funkadelic
Ben Poole (UK)	Gerard Alderliefste & Friends
Bettie Serveert	Gimmick
Blackbird	Gino Vannelli (CA)
Blues Dog	Glennis Grace
Boris	Gooische Zangers
Carel Kraayenhof	Green Lizard
Causes	Greetje Kauffeld & Ben Sims & Tom Beek
Charly Luske	Gregory Page
Chef Special	Groove Society
Chris Cain (USA)	Ground Control
Christof van der Ven	Gruppo Sportivo
Christopher Cross & Band (USA)	Guus Meeuwis
Claw Boys Claw	Handsome Poets
Club 3voor12 Noord-Holland	Hans Dulfer
Colin Blunstone	Heavn
Daredevils	Her Majesty
David Benjamin	Hooverphonic
Davina Michelle	Horns in da House
De Dijk	Iguana Death Cult + Yasmine + The Hazzah
Dede Priest	Ilse de Lange
Def Americans	Inferum + Hibakusha + 3rd Machine
Defunkt (USA)	Iris Kroes + Bart Brandjes
Distillator + Altar + Hordearii	Isaac Gracie
Douwe Bob	Izaline Calister Latin Diva
Eckhardt And The House	Jamai Loman
Ed Struijlaart	Janne Schra
Electric Company	Jasper Steverlinck
Elieve	Jeangu Macrooy
Ellen ten Damme	Jenny Lena
Emil Landman	Jeremy Olivier
Ernst Jansz	Joan as a Policewoman
Eut + Figgie + Morado	John The Revelator
Excalibur + Hardland	Jon Allen
Famke Louise	Jonathan Jeremiah
Faradays	Joost!
Femke	Judy Blank
Frank Boeijen	JW Roy

Kayak	Rachel Kramer
Kim Janssen	Rachel Kramer
Kita Menari	Rob DeKay
Knars + Convoi Exceptional + Hebe	Romy Monteiro
Knivoj	Rondé
Kovacs	Rootsriders
Kraak en Smaak	Roxeanne Hazes
L.A.vation (USA)	Ruben Annink
Lachy Doley Group	Ruben Hein
Lakshmi	Sabrina Starke
Laura Fygi	Sandra van Nieuwland
Laura Sjin	Saskia Laroo + Omri Tindal
Lisa Boray	Seb Adams
Lo van Gorp + Efe Erdem	Secret Rendezvous
Maaïke Ouboter	Shary-An
Magnacult + Seita + Onegodless	Slow Pilot
Mary Gauthier	Smooove & Turell (UK)
Massada	Son Mieux
Matt Bianco	Soul Solution
Maurice van Hoek	Soulmachine
Memphis Maniacs	Soweto Soul
Metropole Orkest samen met Trijntje	Splendid Music
Matthew Crosby	Steffen Morrison
Michale Graves (USA)	Steve Harley & Cockney Rebel (UK)
Michelle David & The Gospel Sessions	Stuart Mavis
Moss	Sue the Night
My Indigo	Tante Joke Karaoke Band
Naaz	Ten Times A Million
Nachtschade + Backgammon + Blue Marble	The Animals (UK)
Nana Adjoe	The Brahms
Nederpop Allstars	The Bruceband
Nielson	The Damned and Dirty
No Turning Back + WRCKG + Take No Prisoners	The Eagles Legacy
Novastar	The Hillbilly Moonshiners
Og3ne	The Laundry BigBand
Omri Tindal	The LSB Experience
One After 909	The Overslept
Orgel Vreten	The Royal Dutch Scam
Paul de Munnik	The RoyalTease & VanderLinde
Peer + Silent War + Electric Company	The Silverfaces + Grim Tim + The Mighty Breaks
Pete Philly	Thijs Boontjes Dans- en showorkest
Phantom Elite + Beyond God + At First	Tim Knol
Physical Graffiti	Toni Macaroni and the Swinging Devils
Pieterneel	Tony Hadley
Popronde Hilversum	Town of Saints
Prince Tribute Band	Traudes

Vandenberg's Moonkings

Veldhuis & Kemper

Vintage Future & Mell

Voltage + The Royal Engineers + Mantra

Waylon

Wende

Wild Romance

Wolter Kroes

Wulf

Yellowjackets (USA)

Yevgueni

Your Royal Highness

zZz

JAARREKENING 2018

Balans per 31 december 2018

Winst-en-verliesrekening over 2018

Toelichting op de balans per 31 december 2018

Toelichting op de winst-en-verliesrekening over 2018

Stichting Podium de Vorstin te Hilversum**2 BALANS PER 31 DECEMBER 2018**

(na winstbestemming)

		31 december 2018		31 december 2017	
		€	€	€	€
ACTIVA					
Vaste activa					
Materiële vaste activa	(1)		380.505		514.068
Vlottende activa					
Vorraden					
Vorraad horeca	(2)		20.961		23.449
Vorderingen					
Handelsdebiteuren	(3)	56.910		37.462	
Overige belastingen en premies sociale verzekeringen		16.458		68.024	
Overige vorderingen en overlopende activa		124.222		114.900	
			197.590		220.386
Liquide Middelen					
	(4)		1.089.087		1.143.313
			1.307.638		1.387.148
TOTAAL ACTIVA					
			1.688.143		1.901.216

		31 december 2018		31 december 2017	
		€	€	€	€
PASSIVA					
Reserves en fondsen	(5)				
Bestemmingsreserve aanvulling eigen vermogen		-		471.000	
Overige reserves		181.724		-320.904	
			181.724		150.096
Voorzieningen	(6)		653.002		596.561
Langlopende schulden	(7)				
Schulden aan kredietinstellingen			520.498		-
Kortlopende schulden	(8)				
Crediteuren		124.146		908.925	
Overige belastingen en premies sociale verzekeringen		11.060		10.459	
Overlopende passiva		197.713		235.175	
			332.919		1.154.559
TOTAAL PASSIVA			<u>1.688.143</u>		<u>1.901.216</u>

3 WINST-EN-VERLIESREKENING OVER 2018

		Realisatie 2018	Begroting 2018	Realisatie 2017
		€	€	€
Baten				
Gebruikersinkomsten	(9)	1.358.570	957.326	1.128.008
Subsidiebaten	(10)	580.472	574.000	591.519
Totale baten		1.939.042	1.531.326	1.719.527
Lasten				
Activiteitlasten	(11)	982.504	638.945	834.937
Indirecte lasten				
Personeelskosten	(12)	583.839	559.043	566.846
Afschrijvingen		50.000	53.259	52.090
Huisvestingskosten	(13)	98.476	91.500	89.782
Inventariskosten	(14)	8.277	5.500	7.238
Kantoorkosten	(15)	43.491	50.000	48.967
Verkoopkosten	(16)	74.894	57.800	59.870
Algemene kosten	(17)	46.816	46.000	55.166
Kosten/opbrengsten voorgaande jaren/onvoorzien	(18)	-	10.000	-508
		905.793	873.102	879.451
Totale lasten		1.888.297	1.512.047	1.714.388
Financiële baten en lasten	(19)	8.015	17.741	4.460
Resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening		42.730	1.538	679
Incidentele subsidies	(20)	7.000	-	1.151.000
Buitengewone baten en lasten	(21)	-18.102	-	-680.000
Resultaat		31.628	1.538	471.679
Resultaatbestemming				
Bestemmingsreserve aanvulling eigen vermogen		-471.000	-	471.000
Overige reserves		502.628	-	679
		31.628	-	471.679

4 GRONDSLAGEN VOOR WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

ALGEMEEN

De stichting heeft de jaarrekening opgesteld in overeenstemming met de Richtlijn voor Jaarverslaggeving 640 Organisaties zonder winststreven.

De jaarrekening is opgemaakt op basis van historische kostprijs. De waardering van activa en passiva geschiedt, voorzover niet anders is vermeld, tegen nominale waarde. Winsten worden toegerekend aan de periode waarin ze zijn gerealiseerd. Verliezen worden verantwoord in het jaar waarin ze voorzienbaar zijn.

Het boekjaar is gelijk aan het kalenderjaar.

Activiteiten

Stichting Podium de Vorstin is opgericht op 29 juni 2005 en is ingeschreven bij de Kamer van Koophandel Gooi- en Eemland onder nummer 32109455.

De stichting stelt zich ten doel door onder meer het exploiteren van een of meer culturele accommodaties ruimte te bieden aan publieksvoorstellingen en activiteiten van hedendaagse podiumkunst en jongerencultuur, in het bijzonder popmuziek en popcultuur. Zij wil zulks aanbieden voor een zo breed mogelijk publiek, voornamelijk afkomstig uit Hilversum en aansluitende regio.

De stichting tracht dit doel onder meer te bereiken door het:

- a. organiseren van optredens van bands, dee-jays, theatergroepen, dichters, audio-visuele ontwerpers en crossovers tussen deze en andere kunst/cultuurdisciplines,
- b. organiseren van multimedia activiteiten,
- c. stimuleren en begeleiden van lokaal en regionaal talent,
- d. organiseren van (internationale) acts (festivals) ter bevordering van uitwisseling, informatie, inspiratie en samenwerking,
- e. produceren, opvoeren en distribueren van (eigen) culturele en multimedia produkties,
- f. ontwerpen, maken en distribueren van publiciteitsmateriaal,
- g. verwerven van registergoederen, (ver)huren en exploiteren daarvan, waaronder begrepen het verstrekken van spijs en drank,
- h. samenwerken met anderen (culturele) instellingen die op hetzelfde doelgebied werkzaam zijn,
- i. het verrichten van alle verdere handelingen, die met het vorenstaande in de ruimste zin verband houden of daartoe bevorderlijk kunnen zijn.

GRONDSLAGEN VOOR DE WAARDERING VAN ACTIVA EN PASSIVA

Materiële vaste activa

Bedrijfsgebouwen en terreinen worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs plus bijkomende kosten of vervaardigingsprijs onder aftrek van lineaire afschrijvingen gedurende de verwachte toekomstige gebruiksduur. Op terreinen wordt niet afgeschreven. Er wordt rekening gehouden met de bijzondere waardeverminderingen die op balansdatum worden verwacht. Voor de vaststelling of voor een materieel vast actief sprake is van een bijzondere waardevermindering wordt verwezen naar de desbetreffende paragraaf.

Subsidies op investeringen worden in mindering gebracht op de verkrijgings- of vervaardigingsprijs van de activa waarop de subsidies betrekking hebben.

Vorraden

Vorraden horeca worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs.

Vorderingen/liquide middelen en schulden

De liquide middelen zijn in de balans opgenomen tegen de nominale waarden.

De vorderingen en schulden zijn in de balans opgenomen tegen de reële waarde. Waar nodig is op de vorderingen een voorziening wegens oninbaarheid in mindering gebracht.

De liquide middelen staan, voor zover niets anders vermeld, ter vrije beschikking van de stichting.

Alle kortlopende vorderingen en kortlopende schulden hebben een looptijd korter dan één jaar.

Voorzieningen

Voorziening groot onderhoud

In overeenstemming met het BBV worden op verzoek van gemeente Hilversum de niet levensduur verlengende of waarde verhogende vervangingsinvesteringen die in het kader van het meerjarig onderhouds- en investerings programma opgenomen zijn direct ten laste gebracht van voorziening groot onderhoud.

In overeenstemming met het BBV worden op verzoek van gemeente Hilversum de niet levensduur verlengende of waarde verhogende vervangingsinvesteringen die in het kader van het meerjarig onderhouds- en investerings programma opgenomen zijn direct ten laste gebracht van voorziening groot onderhoud.

Kortlopende schulden

Kortlopende schulden worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde. Kortlopende schulden worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs.

Daar waar geen sprake is van (dis)agio en transactiekosten is de geamortiseerde kostprijs gelijk aan de nominale waarde.

GRONDSLAGEN VOOR RESULTAATBEPALING

Resultaatbepaling

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de netto-omzet en de kosten en andere lasten van het verslagjaar met inachtneming van de hiervoor vermelde waarderingsgrondslagen.

Winsten zijn verantwoord in het jaar waarin de goederen zijn geleverd c.q. de diensten zijn verricht. Verliezen welke hun oorsprong vinden in het boekjaar zijn in aanmerking genomen zodra deze voorzienbaar zijn.

Gebruikersinkomsten

De gebruikersinkomsten omvatten de op het verslagjaar betrekking hebbende entreegelden, horecagelden, sponsorgelden en andere opbrengsten in verband met aan derden geleverde goederen en diensten na aftrek van kortingen en omzetbelasting.

Opbrengsten voortvloeiend uit de verkoop van goederen worden verantwoord op het moment dat alle belangrijke rechten op economische voordelen alsmede alle belangrijke risico's zijn overgegaan op de koper. De kostprijs van deze goederen wordt aan dezelfde periode toegerekend.

Exploitatiesubsidies

Exploitatiesubsidies worden ten gunste van de winst-en-verliesrekening gebracht in het jaar ten laste waarvan de gesubsidieerde uitgaven komen/waarin de opbrengsten zijn gederfd/waarin het exploitatietekort zich heeft voorgedaan.

Vennootschapsbelasting

Stichting Vorstin is belastingplichtig voor de vennootschapsbelasting. Conform artikel 6 van de Wet op de Vennootschapsbelasting is de winst vrijgesteld indien deze niet meer bedraagt dan € 15 000, dan wel van het jaar en de daaraan voorafgaande vier jaren tezamen niet meer bedraagt dan € 75 000. Vanwege de winstverwachting wordt geen aangifte uitgereikt.

ACTIVA**VASTE ACTIVA**

	31-12-2018	31-12-2017
	€	€
1. Materiële vaste activa		
Machines en installaties	14.149	8.593
Inventaris	28.798	5.853
Overgenomen inventaris gemeente	327.963	488.678
Computers en software	9.595	10.944
	<u>380.505</u>	<u>514.068</u>

	Machines en installaties	Inventaris	Overgenomen inventaris gemeente	Computers en software	Totaal
	€	€	€	€	€
<i>Boekwaarde per 1 januari 2018</i>					
Aanschaffingswaarde	28.984	48.235	649.393	106.287	832.899
Cumulatieve afschrijvingen en waardeverminderingen	-20.391	-42.382	-160.715	-95.343	-318.831
	<u>8.593</u>	<u>5.853</u>	<u>488.678</u>	<u>10.944</u>	<u>514.068</u>
<i>Mutaties</i>					
Investerings	9.269	27.469	-	1.699	38.437
Afschrijvingen	-3.713	-4.524	-160.715	-3.048	-172.000
	<u>5.556</u>	<u>22.945</u>	<u>-160.715</u>	<u>-1.349</u>	<u>-133.563</u>
<i>Boekwaarde per 31 december 2018</i>					
Aanschaffingswaarde	38.253	75.704	649.393	107.986	871.336
Cumulatieve afschrijvingen en waardeverminderingen	-24.104	-46.906	-321.430	-98.391	-490.831
Boekwaarde per 31 december 2018	<u>14.149</u>	<u>28.798</u>	<u>327.963</u>	<u>9.595</u>	<u>380.505</u>

Afschrijvingspercentages

	%
Machines en installaties	10-20
Inventaris	10-20
Overgenomen inventaris gemeente	24,75
Computers en software	20-33

2. Voorraden

	31-12-2018	31-12-2017
	€	€
Voorraad horeca		
Voorraad horeca	20.961	23.449

3. Vorderingen

Handelsdebiteuren

Debiteuren	56.910	37.462
------------	--------	--------

Overige belastingen en premies sociale verzekeringen

Omzetbelasting	16.458	68.024
----------------	--------	--------

Overlopende activa

Nog te ontvangen bedragen	2.865	4.622
Nog te ontvangen subsidies	6.863	11.361
Vooruitbetaalde bedragen	61.722	45.749
Nog te ontvangen inzake samenwerkingscontract Inbev	45.207	50.357
Overige vorderingen	7.565	2.811
	124.222	114.900

4. Liquide Middelen

ABN Amro spaarrekening	948.807	1.100.399
ABN Amro kas rekening	584	587
ABN Amro credit card	-	-4.959
ABN Amro lopende rekening	83.356	3.350
Kas	47.005	43.936
Gelden onderweg	9.335	-
	1.089.087	1.143.313

De per 31 december 2018 aanwezige liquide middelen staan de onderneming ter vrije beschikking.

PASSIVA

	31-12-2018	31-12-2017
	€	€
5. Eigen vermogen		
Bestemmingsreserve aanvulling eigen vermogen	-	471.000
Overige reserves	181.724	-320.904
	<u>181.724</u>	<u>150.096</u>

	2018	2017
	€	€

Bestemmingsreserve aanvulling eigen vermogen

Stand per 1 januari	471.000	-
mutaties bestemmingsreserve aanvulling eigen vermogen	-471.000	471.000
Stand per 31 december	<u>-</u>	<u>471.000</u>

Gemeente Hilversum heeft in 2017 € 321.000 subsidie toegekend ter aanvulling van het negatieve eigen vermogen. Daarnaast is € 150.000 subsidie toegekend ter versterking van de liquiditeitspositie. Beide bedragen zijn in de bestemmingsreserve aanvulling eigen vermogen gedoteerd om een basis voor een gezonde financiële toekomst te vormen.

Overige reserves

Stand per 1 januari	-320.904	-321.583
	<u>-320.904</u>	<u>-321.583</u>
Bij: mutaties resultaatbestemming overige reserves	502.628	679
Stand per 31 december	<u>181.724</u>	<u>-320.904</u>

6. Voorzieningen

	31-12-2018	31-12-2017
	€	€
Voorziening groot onderhoud		
	<u>653.002</u>	<u>596.561</u>
Stand per 1 januari	596.561	-
Overdracht voorziening groot onderhoud gemeente Hilversum	-	535.000
Dotatie	175.000	175.000
Onttrekking	-118.559	-113.439
Stand per 31 december	<u>653.002</u>	<u>596.561</u>

Stichting Podium de Vorstin te Hilversum

Per 1 januari 2017 is de voorziening groot onderhoud overgenomen van Gemeente Hilversum. Hiertoe heeft de gemeente de aanwezige reservering en het aanwezige meerjarige onderhoudsplan overgedragen aan Stichting podium de Vorstin. Tevens zijn de jaarlijks beschikbare middelen overgedragen ten behoeve van het groot onderhoud voor € 175.000

De vervangingsinvesteringen in met name geluid- en lichtinstallatie lopen achter bij de planning in het MOP. In 2018 zijn investeringen gedaan in de vervanging en aanpassingen van de bars. Hiermee is in de vaststelling van het MOP geen rekening gehouden, daarom zijn deze investeringen geactiveerd.

7. Langlopende schulden

Schulden aan kredietinstellingen

	31-12-2018	31-12-2017
	€	€
Lening BNG		
Lening BNG	520.498	-
	2018	2017
	€	€
<i>Lening BNG</i>		
Stand per 1 januari	649.393	-
Aflossing	-128.895	-
Langlopend deel per 31 december	520.498	-

Deze annuitaire lening ad € 649.393 is verstrekt door BNG ter financiering van de overgenomen inventaris van gemeente Hilversum. Aflossing vindt plaats over een periode van 5 jaar. De eerste termijn is betaald op 20 december 2018. De tweede termijn is verschuldig voor 04 januari 2020. Het rentepercentage bedraagt 0.38% vast. De jaarlijkse aflossing- en rentetermijn bedraagt € 131.362,96 .
Voor de lening is door Gemeente Hilversum een borgstelling afgegeven.

8. Kortlopende schulden

	31-12-2018	31-12-2017
	€	€
Crediteuren		
Crediteuren	124.146	908.925
Overige belastingen en premies sociale verzekeringen		
Loonheffing	10.371	9.968
Pensioenen	689	491
	11.060	10.459
Overlopende passiva		
Reservering vakantiegeld	18.628	14.311
Reservering vakantiedagen	20.612	7.899
Vooruitontvangen entree	54.686	51.816
Vooruitontvangen bedragen sponsoring	-	1.000
Vooruitontvangen bedragen activiteitenbijdragen	4.697	13.500
Vooruitgefactureerde bedragen	-	5.320
Nog te betalen gemeente Hilversum	-	25.332
Nog te betalen kosten	99.090	115.997
	197.713	235.175

Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen

Meerjarige financiële verplichtingen

Huur

Stichting Vorstin heeft voor het pand aan Koninginneweg 44 een meerjarig huurcontract afgesloten dat loopt van 01-01-2017 tot 01-01-2022. Na deze periode kan het contract verlengd worden met 5 jaren. De huurprijs bedraagt € 304.200 excl. btw op jaarbasis. De huur kan per einde huurcontract opgezegd worden en na verlenging is opzegging mogelijk met een opzegtermijn van een jaar.

Niet opgenomen rechten

Subsidie gemeente Hilversum 2018

Gemeente Hilversum heeft een subsidie toegekend voor 2019 van € 1.142.000.

6 TOELICHTING OP DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2018

	Realisatie 2018	Begroting 2018	Realisatie 2017
	€	€	€
9. Gebruikersinkomsten			
Horeca omzet	500.693	415.177	455.790
Entree opbrengsten	568.305	371.344	448.498
Opbrengsten verhuringen	168.167	101.950	148.709
Verhuur oefenruimtes	26.004	30.000	27.522
Sponsoring	14.000	17.000	20.437
Diverse opbrengsten/doorberekening kosten	1.488	-	-4.233
Garderobe opbrengsten	24.722	21.855	23.758
Vergoeding organisatiekosten	55.191	-	7.527
	<u>1.358.570</u>	<u>957.326</u>	<u>1.128.008</u>

Doordat er meer programma is geweest dan begroot zijn de gebruikersinkomsten hoger dan begroot. Deze stijging is ook terug te zien bij de activiteitenlasten. Zowel bij verhuringen als bij programma is een verschuiving te zien van shows en verhuringen van de kleine naar de grote zaal, waardoor de bezoekersaantallen stijgen en de opbrengsten verhogen.

De post vergoeding organisatiekosten bestaat grotendeels uit bijdragen van Stadsfonds en Hilversum citymarketing ten behoeve van het Live 2000 evenement rondom de Top 2000.

10. Subsidiebaten

Subsidie gemeente Hilversum programmering en vaste lasten	545.000	545.000	545.000
Subsidie Fonds Podium Kunsten	29.669	29.000	46.519
Overige programmasubsidies	5.803	-	-
	<u>580.472</u>	<u>574.000</u>	<u>591.519</u>

Gemeente Hilversum heeft over 2017 en 2018 een reguliere jaarsubsidie toegekend van € 1.142.000. Hiervan is € 545.000 subsidie ten behoeve van programmering en vaste lasten, € 300.000 is bestemd als bijdrage in de huurkosten. € 175.000 is ter dekking van de dotatie voorziening groot onderhoud en € 122.000 ter dekking van de kapitaalslasten van de activa.

De overige subsidiebedragen zijn opgenomen bij de diverse kostenposten.

De subsidie is volledig ontvangen.

De subsidie van Fonds Podium Kunsten betreft een tekort subsidie op programmering van Nederlandse artiesten in het kader van de kernpodia regeling.

11. Activiteitlasten**Inkopen horeca**

Inkopen horeca	116.652	83.401	109.337
Inkoop barbenodigdheden en garderobe	13.788	11.500	13.917
Inhuur personeel horeca en beheer	30.847	29.166	28.427
	<u>161.287</u>	<u>124.067</u>	<u>151.681</u>

In het nieuwe contract met de leveranciers zijn hogere kortingen op de inkoop prijs afgesproken, waardoor de marge op de horeca verbeterd in 2018.

Stichting Podium de Vorstin te Hilversum

	Realisatie 2018	Begroting 2018	Realisatie 2017
	€	€	€
Programmalasten			
Gages artiesten	471.919	303.450	394.557
Reis- en verblijfkosten artiesten	39.080	28.675	35.162
Buma/Stemra	30.876	24.058	27.345
Inhuur security	36.892	27.918	36.771
Inhuur personeel geluid/licht	72.847	36.180	67.975
Overige programmakosten	65.913	26.475	23.325
	<u>717.527</u>	<u>446.756</u>	<u>585.135</u>

Door de stijging van het aantal activiteiten en het hogere aantal shows in de grote zaal, zijn de kosten hoger dan begroot.

Het dekkingspercentage (entree/programmakosten exclusief personeel) is verbeterd, en is nu 107.5%.

De stijging in de kosten personeel geluid/licht wordt behalve het grotere aantal shows ook veroorzaakt door verminderde inzet van stagiaires en vrijwilligers.

De stijging in de overige programmakosten wordt veroorzaakt door de kosten voor het Live 2000 evenement. Dit vond extern plaats, de locatiekosten zijn onder de overige programmakosten opgenomen.

Kosten verhuringen

Inhuur personeel verhuur horeca/security	48.670	27.732	42.914
Inhuur personeel geluid/licht verhuur	26.316	15.390	24.866
Overige kosten verhuur	11.473	7.000	13.419
	<u>86.459</u>	<u>50.122</u>	<u>81.199</u>

De kosten van verhuur zijn hoger doordat er meer verhuringen zijn geweest. Het resultaat van de verhuringen is beter dan begroot.

Kosten verhuur oefenruimtes

Beheer oefenruimtes	16.177	15.000	15.530
Overige kosten oefenruimtes	1.054	3.000	1.392
	<u>17.231</u>	<u>18.000</u>	<u>16.922</u>

12. Personeelskosten

Lonen en salarissen	502.333	474.543	491.809
Overige personeelskosten	81.506	84.500	75.037
	<u>583.839</u>	<u>559.043</u>	<u>566.846</u>

Stichting Podium de Vorstin te Hilversum

	Realisatie 2018	Begroting 2018	Realisatie 2017
	€	€	€
<i>Lonen en salarissen</i>			
Bruto lonen	307.607	371.844	282.855
Pensioenen	31.201	37.000	26.309
Sociale lasten	56.167	64.000	52.160
Reservering vakantiegeld	25.813	30.000	21.863
Management vergoeding	24.334	-	112.800
Reservering vakantiedagen en nog te betalen overwerk	20.105	-	-1.068
Externe inhuur personeel programma	66.045	63.000	53.239
Externe inhuur personeel horeca, promotie en productie	56.078	-	73.657
Ontvangen ziekengelduitkeringen	-37.666	-	-59.899
Doorbelaste personeelslasten activiteiten	-26.842	-66.301	-47.207
Doorbelaste personeelskosten	-20.509	-25.000	-22.900
	<u>502.333</u>	<u>474.543</u>	<u>491.809</u>

De begrote uitbreiding van het personeel in loondienst is pas in de loop van het jaar ingezet, hierdoor zijn de gerealiseerde loonkosten lager.

Vanwege langdurig zieken zijn veel extra uren externe vervanging ingezet. Dit wordt gedekt door de uitkering van de ziekte verzuim verzekering.

In de loop van het jaar werd duidelijk dat de begrote bezuiniging op de vrijwilligerscoördinator niet werkbaar is. Na externe inhuur is deze functie eind 2018 omgezet naar een loondienstverband. Deze kosten waren niet begroot en veroorzaken hogere lasten bij externe inhuur.

Overige personeelskosten

Reis- en verblijflasten	9.093	10.000	6.641
Vrijwilligersvergoedingen	4.777	2.500	3.025
Deskundigheids bevordering	4.845	6.000	4.844
Consumpties en maaltijden medewerkers	33.740	30.000	35.781
Premie ziekteverzuimverzekering	16.066	26.000	14.862
Overige personeelskosten	12.985	10.000	9.884
	<u>81.506</u>	<u>84.500</u>	<u>75.037</u>

Doordat de begrote salariskosten voor een deel met externe krachten ingevuld is, is de ziekteverzuimpremie lager dan begroot.

Personeelsleden

Bij de stichting waren per ultimo 2018 14 mensen in loondienst (11 ultimo 2017). Het aantal FTE in loondienst in 2018 was 9.78 fte ten opzichte van 9.34 fte in 2017.

De stijging komt voornamelijk door de invulling van de vacature van de directeur per 1 mei 2018.

Afschrijvingen

	Realisatie 2018	Begroting 2018	Realisatie 2017
	€	€	€
<i>Afschrijvingen materiële vaste activa</i>			
Machines en installaties	3.713	5.000	5.466
Inventaris	4.524	5.000	4.807
Overgenomen inventaris gemeente	160.715	160.715	160.715
Computers en software	3.048	5.000	1.251
	<u>172.000</u>	<u>175.715</u>	<u>172.239</u>
Boekbaten/lasten	-	-	1.851
Subsidie ter dekking kapitaallasten	-122.000	-122.456	-122.000
	<u>50.000</u>	<u>53.259</u>	<u>52.090</u>

Overige bedrijfskosten

13. Huisvestingskosten

Huur pand	304.200	300.000	300.000
Huur opslag ruimte	10.403	11.000	10.260
Gas water en licht	50.598	43.000	48.072
Belastingen	12.061	12.000	9.900
Schoonmaakkosten	14.033	13.000	10.346
Beveiligingskosten	1.342	2.000	2.693
Onderhoud gebouw	1.983	5.500	5.185
Container huur	3.856	5.000	3.326
Dotatie voorziening groot onderhoud gebouwen	175.000	175.000	175.000
Subsidie tbv dotatie voorziening GO	-175.000	-175.000	-175.000
Subsidie tbv huisvestingslasten	-300.000	-300.000	-300.000
	<u>98.476</u>	<u>91.500</u>	<u>89.782</u>

14. Inventariskosten

Onderhoud inventaris/geluid/licht	7.351	2.500	801
Kleine aanschaffingen	926	3.000	6.437
	<u>8.277</u>	<u>5.500</u>	<u>7.238</u>

De kosten voor onderhoud geluid/licht zijn hoger vanwege de inhuur van een aggregaat om stroompieken op te vangen, ter voorkoming van beschadiging van de geluidsinstallatie. Het probleem is in de loop van het jaar verholpen.

15. Kantoorkosten

Kantoor lasten	1.436	3.000	2.532
Abonnementen en contributies	7.796	9.500	7.694
Automatiseringskosten	25.921	25.000	29.279
Telefoon en internet	3.794	4.500	4.463
Drukwerk en kopien	4.544	8.000	4.999
	<u>43.491</u>	<u>50.000</u>	<u>48.967</u>

16. Verkoopkosten

Reklame- en advertentielasten activiteiten	48.285	27.800	37.711
Maandoverzichten	2.532	10.000	1.480
transporteren	50.817	37.800	39.191

Stichting Podium de Vorstin te Hilversum

	Realisatie 2018	Begroting 2018	Realisatie 2017
	€	€	€
Transport	50.817	37.800	39.191
Kosten website	1.633	5.000	5.226
Oninbare vorderingen	173	-	1.114
Corporate marketing	740	15.000	181
Doorberekende publiciteitskosten	-110	-	-917
Lasten ticketverkoopsysteem	21.641	-	15.075
	<u>74.894</u>	<u>57.800</u>	<u>59.870</u>

De reclamelasten voor activiteiten zijn hoger vanwege het hogere aantal te promoten activiteiten.

Voor corporate marketing was voor 2018 een bedrag van € 15.000 begroot. Dit is nog niet ingezet, de werkzaamheden worden in 2019 uitgevoerd.

De lasten voor het in 2017 in gebruik genomen ticket- en planingssysteem waren nog niet in de begroting van 2018 opgenomen.

17. Algemene kosten

Administratie- en controllerslasten	20.154	17.000	21.220
Accountantskosten	9.234	8.000	9.000
Advieskosten	3.504	5.000	3.804
Verzekeringen	12.762	12.000	13.012
Representatielasten	273	2.000	253
Kas- en betalingsverschillen	-418	-	5.749
Naheffingskosten belasting	65	-	-
Bestuurslasten	842	-	2.098
Overige algemene kosten	400	2.000	30
	<u>46.816</u>	<u>46.000</u>	<u>55.166</u>

18. Kosten/opbrengsten voorgaande jaren/onvoorzien

Baten/lasten voorgaande jaren/onvoorzien	<u>-</u>	<u>10.000</u>	<u>-508</u>
--	----------	---------------	-------------

19. Financiële baten en lasten

	Realisatie 2018	Begroting 2018	Realisatie 2017
	€	€	€
<i>Rentebaten en soortgelijke opbrengsten</i>			
Rentebaten	416	-	563
<i>Banklasten</i>			
Rentelasten lening tbv aanschaf activa	-2.468	-9.741	-
Banklasten	-5.963	-8.000	-5.023
	-8.431	-17.741	-5.023

De rentelasten voor de lening vallen veel lager uit dan begroot, vanwege het lage rentepercentage.

Buitengewoon resultaat

20. Incidentele subsidies

Subsidie overdracht voorziening groot onderhoud	-	-	535.000
Subsidie aanvulling eigen vermogen	-	-	321.000
Subsidie versterken liquiditeitspositie	-	-	150.000
Subsidie vergoeding transitiekosten	7.000	-	145.000
	7.000	-	1.151.000

21. Buitengewone baten en lasten

Dotatie voorziening groot onderhoud	-	-	-535.000
Transitiekosten	-18.102	-	-145.000
	-18.102	-	-680.000

In de transitiekosten 2018 zijn de kosten van de voorzitter en advieskosten opgenomen ten behoeve van de afronding van overeengekomen afspraken met Gemeente Hilversum.

Ondertekening voor akkoord

Hilversum, 28 maart 2019

Dhr. W. Witte

Dhr. M.J. Bos

Mw. L.H. Doorman

Dhr. E.C. van Hengstum

OVERIGE GEGEVENS

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant
Afgegeven ten behoeve van de gemeente Hilversum

Aan: het bestuur van Stichting Podium de Vorstin

A. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2018

Ons oordeel

Wij hebben de in dit rapport op pagina 20 tot en met pagina 36 opgenomen jaarrekening 2018 van Stichting Podium de Vorstin te Hilversum gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Podium de Vorstin op 31 december 2018 en van het resultaat over 2018 in overeenstemming met de Algemene Subsidieverordening Hilversum 2011 en de bepalingen van en krachtens de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT);
- zijn de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2018 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in de subsidiebeschikking en de Algemene Subsidieverordening Hilversum 2011.

De jaarrekening bestaat uit:

- 1) de balans per 31 december 2018;
- 2) de staat van baten en lasten over 2018; en
- 3) de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse Controlestandaarden, de Algemene Subsidieverordening Hilversum 2011 en de Regeling Controleprotocol WNT 2018 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Podium de Vorstin zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

B. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- het bestuursverslag;
- de overige gegevens.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiele afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van de in Nederland geldende RJ-Richtlijn 640 Organisaties zonder winststreven en de Algemene Subsidieverordening Hilversum 2011 is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de controle of anderszins, overwogen of de andere informatie materiele afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met de in Nederland geldende RJ-Richtlijn 640 Organisaties zonder winststreven en de Algemene Subsidieverordening Hilversum 2011.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met de in Nederland geldende RJ-Richtlijn 640 Organisaties zonder winststreven, de Algemene Subsidieverordening Hilversum 2011 en de bepalingen van en krachtens de WNT. Het bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in de subsidiebeschikking en de Algemene Subsidieverordening Hilversum 2011.

In dit kader is het bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de instelling in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemde verslaggevingsstelsels moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de instelling te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is.

Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de instelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiele fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Een meer gedetailleerde beschrijving van onze verantwoordelijkheden is opgenomen in de bijlage bij onze controleverklaring.

Hilversum, 29 maart 2019
Ref: PBr.2019.0432.518000

KAMPHUIS & BERGHUIZEN
Accountants/Belastingadviseurs

P. Heyman-Brand Msc RA

Bijlage bij de controleverklaring:

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, de Algemene Subsidieverordening Hilversum 2011, de Regeling Controleprotocol WNT 2018, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, dan wel het niet rechtmatig tot stand komen van baten en lasten alsmede de balansmutaties, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing.
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de entiteit.
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan.
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de instelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een instelling haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Wij communiceren met de met governance belaste personen onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.